

**TRABAJO FINAL DE GRADO EN TRADUCCIÓN E
INTERPRETACIÓN**

TREBALL FINAL DE GRAU EN TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ

Departament de Traducció i Comunicació

TÍTULO / TÍTOL

**Comparació del model de llengua de les
traduccions:**

Le Petit Prince

Autor/a: Àngela Soriano Quesada

Tutor/a: Josep Roderic Guzman Pitarch

Fecha de lectura/ Data de lectura: Setembre 2014

Resumen/ Resum:

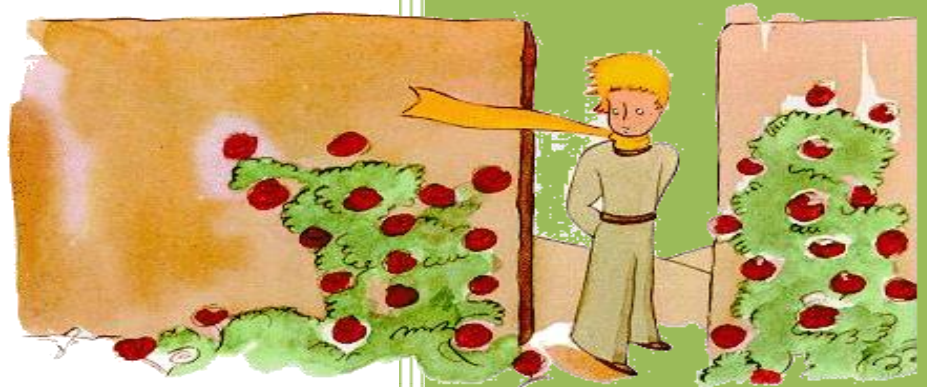
En aquest treball d'investigació faig una anàlisi del model de llengua que han emprat quatre traductors a l'hora de realitzar les tres traduccions que hi ha al català de la novel·la *Le Petit Prince*. Així, he revisat, d'una banda, la fidelitat a la normativa i, d'una altra, el component dialectal de les traduccions, ja que aquest llibre ha estat traduït seguint dues varietats dialectals diferents, l'oriental i l'occidental de la llengua catalana.

Palabras clave/ Paraules clau:

Josep Xancó	Xancó
Anna Casasses Figueres i Enric Casasses Figueres	Casasses
Jaume Arabí	Arabí

2014

Comparació del model de
llengua de les traduccions:
Le Petit Prince

ÀNGELA SORIANO QUESADA

Josep Roderic Guzman Pitarch

24/09/2014

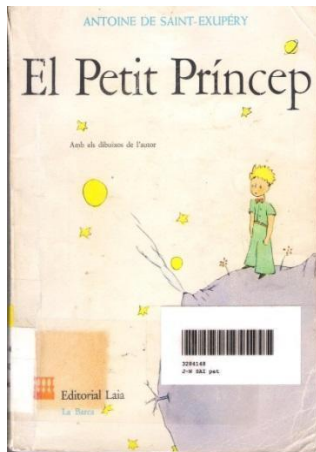
ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	4
1.1 CONTEXTUALIZACIÓ	4
1.2 JUSTIFICACIÓ	5
2. METODOLOGIA DE TREBALL.....	5
3. ANÀLISI DE LES TRADUCCIONS	7
3.1 INFORMACIÓ BÀSICA	7
3.2 CONNECTORS	8
3.3 SIGNES DE PUNTUACIÓ	9
3.4 VERBS.....	12
3.5 NOMBRES	15
3.6 ADVERBIS	16
3.7 ADJECTIUS	18
3.8 DETERMINANTS	19
3.9 PRONOMS	20
3.10 PREPOSICIONS	22
3.11 DIVERGÈNCIES LÈXIQUES.....	23
4. CONCLUSIONS.....	25
5. BIBLIOGRAFIA.....	28

1. INTRODUCCIÓ

1.1 CONTEXTUALIZACIÓ

Le Petit Prince és una novel·la que va escriure Antoine de Saint-Exupéry entre els anys 1900 i 1944 i que l'editorial Reynal & Hitchcock va publicar en 1943. L'autor va

escriure diverses obres com *L'Aviateur* (L'Aviador) i *Vol de Nuit* (Vol Nocturn), per a les quals es va inspirar en la seva experiència com a pilot, però *Le Petit Prince* és una excepció, ja que és una obra il·lustrada que parla sobre un aviador que coneix un príncep que prové d'un asteroide i que té com a amiga una rosa. Encara que està considerat com un llibre per a xiquets, tracta temes filosòfics com l'amistat, la mort i la soledat, a més critica tant els adults com la societat.

La novel·la segons la pàgina oficial de *El Petit Príncep*, ha estat traduïda a 249 llengües i dialectes, de fet, hi ha diverses versions de diferents traductors. En total 551 persones han contribuït a la divulgació d'aquesta obra amb la seva traducció. En totes les traduccions trobem les il·lustracions originals del llibre, que l'autor va pintar.

En aquest treball he comparat el model de llengua de tres traduccions realitzades per quatre traductors diferents.

La primera traducció al català la va fer Joan Xancó en 1967 i va ser publicada en 1983 per l'Editorial Laia (Barcelona). La segona la va publicar l'Editorial Empúries (Barcelona) en 2001 i la van traduir al català els germans Anna Casasses Figueres i Enric Casasses Figueres en 1998. Per últim, Jaume Arabí va fer la traducció al valencià per a Enturea Publicacions (Barcelona) l'any 2007. Caldria mencionar que en les traduccions en català el títol és el mateix, *El petit príncep*, mentre que en valencià és *El príncep xiquet*.

1.2 JUSTIFICACIÓ

Sempre he trobat aquest llibre molt interessat, com una capsula plena de secrets, així que em semblava impossible no escollir-lo per fer el meu treball i fer una comparació de la llengua emprada en les traduccions que s'han fet a la variant oriental i occidental, ja que si pel que fa a la història que conta podem aprendre moltes coses, imaginem si ens endinsem al món de les paraules i la normativa.

Amb aquest treball, el que intento demostrar és que cadascú té un estil totalment diferent de la resta, i que un mateix text pot redactar-se de mil maneres diferents, atès que les experiències i les situacions personals de cada traductor influeix en la manera de traduir i redactar. A més, considero que l'estil és allò que ens fa únics com a traductors, així que m'agradaria demostrar que no es necessita escriure cada substantiu i verb igual que la resta, ja que això és el que ens fa diferents i únics. Encara recordo els primers anys de traducció, quan tots els alumnes escrivíem la traducció que el professor feia i esborrarem la nostra, com si no sigués suficient bona, com si no existís cap altra traducció possible.

A més, caldria dir que sempre es parla dels escriptors i de les traduccions, i mai dels traductors que són també una peça clau, i ja és hora que se'ns reconegui el mèrit.

2. METODOLOGIA DE TREBALL

Com que només vaig trobar la versió digitalitzada d'un llibre, vaig haver de buscar la resta en paper. En concret, vaig trobar la de Joan Xancó en format EPUB, que vaig transformar a PDF i després, a text amb format DOC. Per obtenir la versió digitalitzada de les traduccions de Jaume Arabí i de Anna i Enric Casasses, les vaig escanejar i fent ús del programa *Abby Fine Reader*, vaig transformar les imatges del llibre a text amb format RTF. Aquest programa, segons s'indica a la seva pàgina web, és capaç de transformar documents en paper, arxius PDF i fotografies digitals en formats editables i de recerca.

El pas següent per poder començar a treballar amb les traduccions va ser transformar totes les traduccions en text amb codificació UT8, atès que aquest no canvia els accents que hi ha. Tanmateix, la majoria dels textos van patir canvis pel que fa als accents i vaig haver de corregir les errades mitjançant ordres del programa *Microsoft*

Word, que és un software destinat al processament de textos i que va crear l'empresa Microsoft.

Després de solucionar-ho, amb el programa *Freeling* que té la Universitat a les seues instal·lacions, vaig etiquetar cada paraula segons la categoria gramatical, el gènere i el nombre. Segons s'indica en la seva pàgina web, aquest programa és una eina de codi obert d'anàlisi lingüístic, publicat sota la Llicència Pública General GNU de la Free Software Foundation. Aquest paquet consisteix en una biblioteca que proporciona serveis d'anàlisi d'idiomes i que està dissenyat per ser utilitzat com una biblioteca externa de qualsevol aplicació que requereixi aquest tipus de serveis.

Com que els textos encara tenien errades, vaig fer ús del programa *Reemplaza*, que elimina les errades produïdes pel programa *Freeling*. Cal dir que aquest programa ha estat creat exclusivament per al grup d'investigació COVALT del Departament de Traducció de la Universitat Jaume I.

Reemplaza va ser molt efectiu i va resoldre la majoria dels problemes, tot i que no va ser capaç de solucionar els problemes d'apostrofació. El programa mostrava les paraules apostrofades i de manera manual vaig haver d'escollir si es tractava d'un verb acompanyat d'un pronom feble, l'article masculí o femení apostrofat o la preposició *de* apostrofada. En cas de ser la preposició *de* apostrofada o un article apostrofat vaig haver d'escollir el gènere. A més, encara hi van aparèixer més errades quan vaig crear una base de dades per a cada llibre amb el programa *Microsoft Access*. Les errades que apareixien eren majoritàriament d'apostrofació, ja que el programa creia que el lema del pronom feble amb forma reduïda o plena eren metres i en alguns casos el lema de l'article apostrofat eren litres.

Pel que fa a les bases de dades, les vaig crear amb el *Microsoft Access* que és un sistema de gestió de bases de dades que s'inclou en el paquet de programes de *Microsoft Office* i que està creat per Microsoft. Amb aquest vaig crear quatre columnes: Id, paraula, lema i etiqueta.

Totes les paraules apareixen etiquetades segons la seva categoria gramatical, gènere i nombre. De fet, també estan classificades a dintre de la categoria gramatical, cosa que fa que tinguis una classificació exacta de cada mot.

Després de l'etiquetatge, vaig fer els gràfics amb la informació que aquest programa em donava, com ara les vegades que usaven cada categoria gramatical. En concret, he analitzat els verbs, noms, adjectius, adverbis, preposicions, signes de puntuació i connectors, ja que l'extensió d'aquest treball no em deixava analitzar més. Així vaig crear un gràfic per cada categoria gramatical amb la informació de cada traducció, com ara les paraules totals, les categories gramaticals i a dintre d'aquestes la més emprada i la freqüència. Per tal d'apreciar les diferències, vaig calcular la freqüència amb percentatges.

Per trobar altres tipus de divergències com les lèxiques, vaig imprimir les tres traduccions i vaig marcar amb diferents colors les diferències i després vaig buscar una explicació a les dissemblances. Hi ha moltes més qüestions que m'agradaria haver tractat, però com ja he dit, aquest és un petit treball de recerca i no les he pogudes incloure per l'extensió.

3. ANÀLISI DE LES TRADUCCIONS

3.1 INFORMACIÓ BÀSICA

Com podem observar en el gràfic següent, Casasses és el que empra lleugerament més paraules, seguit d'Arabí i Xancó. A més, observem una certa dissemblança pel que fa a la xifra que tenen Xancó i Casasses, ja que entre una i l'altra hi ha una diferència de 351 paraules.

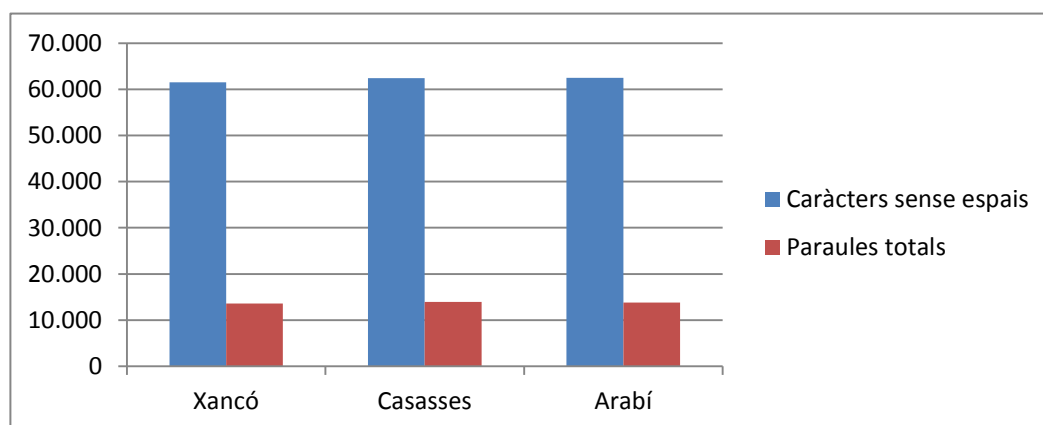

Figura 1 Característiques sobre la grandària dels textos

Així podríem dir que el nombre de paraules utilitzades en la traducció, poden tindre una relació amb el nombre de paraules que s'usen per trobar un equivalent del terme original.

Tanmateix, la traducció que més caràcters sense espai presenta és la traducció realitzada per Arabí, atès que té 62.456 caràcters, seguida per la de Casasses. La traducció que menys caràcters presenta és la de Xancó amb 979 caràcters menys que Arabí. El fet que la traducció presenti aquesta dissimilitud, té relació en part amb els signes de puntuació, que veurem a continuació.

3.2 CONNECTORS

Seguidament, podem veure un gràfic amb les conjuncions totals, les conjuncions subordinades i les coordinades, la freqüència amb què apareix el connector més emprat, el connector adversatiu *però* i el copulatiu *i*.

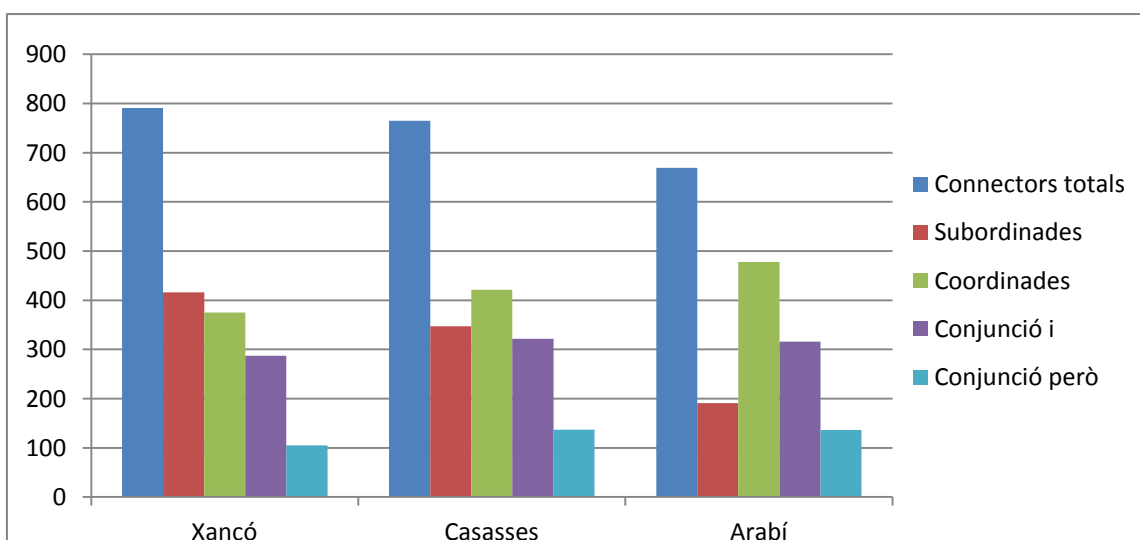

Figura 2 Gràfic comparatiu de les xifres dels connectors totals, conjuncions subordinades i coordinades, connector *però* i connector *i*

Els connectors textuais són paraules o grups de paraules que cohesionen, organitzen i estructuren un text, d'aquesta manera un text ben estructurat tindrà més connectors, ja que fan que la lectura sigui fàcil, àgil i clara. Hi ha diversos tipus que depenen de la seva funció, poden introduir un tema, continuar-lo o afegir-ne un, expressar causa, conseqüència, finalitat, etc.

Així, en el gràfic apreciem que la traducció amb més connectors és la de Xancó, i amb un 0'36% menys, trobem la de Casasses. Observem una diferència més gran entre

els connectors que apareixen en la traducció de Xancó i Arabí, atès que hi ha una dissimilitud del 1'04%.

Les conjuncions subordinades són aquelles que d'acord amb *el Servei d'Autoformació en Llengua Catalana*, “transformen una oració (la subordinada) en element completiu de l'altra (la principal)”. En el gràfic apreciem que hi ha una dissemblança significativa pel que fa a l'ús de les subordinades, vist que Arabí només les empra un 1'38%, mentre que Casasses un 2'48% i Xancó un 3'05 %.

Totes tres traduccions estan plenes de conjuncions coordinades que segons *el Servei d'Autoformació en Llengua Catalana*:

Les conjuncions coordinades enllacen dues oracions del mateix nivell sintàctic i que es classifiquen en: copulatives, distributives, adversatives, consecutives i continuatives.

En el gràfic, veiem que Arabí és el que més les empra, seguit de Casasses i Xancó. Caldria destacar que Arabí empra un 0'71% més coordinades que Xancó, ja que aquest tendeix a les subordinades. Les columnes de coordinades i subordinades de Xancó i Casasses tenen gairebé la mateixa altura, mentre que les d'Arabí presenten una diferència més gran.

El connector copulatiu *i* és el que més vegades apareix en les tres. Amb un 2'30%, aquest apareix més cops en la traducció de Casasses, seguida de la d'Arabí. Hi ha certa dissemblança si comparem la columna de Xancó i Casasses, atès que apareix un 0'20% més en la de Casasses, és a dir, Xancó ha utilitzat altres recursos per estructurar el text, com ara el connector *a més a més*.

En referència al segon connector més emprat, *però*, una conjunció adversativa, cal dir que l'única diferència més apreciable la trobem si comparem les xifres de qui més i menys l'empra, Xancó i Arabí, ja que hi ha una dissemblança del 0'21% .

3.3 SIGNES DE PUNTUACIÓ

En aquest gràfic es reflecteix tota la informació que fa referència als signes de puntuació que apareixen a totes tres traduccions.

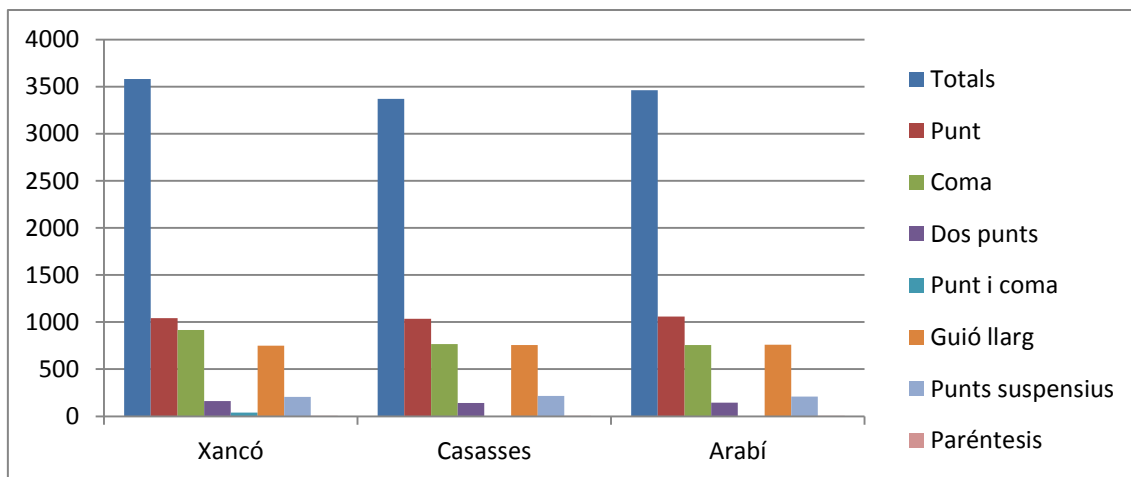

Figura 3 Gràfic comparatiu de les xifres dels signes de puntuació totals, punts, comes, dos punts, punt i coma, guió llarg, punts suspensius i parèntesis.

Els signes de puntuació delimiten les oracions, els paràgrafs i estableixen una jerarquia sintàctica de les preposicions, a més d'estructurar el text, ordenar les idees i eliminar ambigüitats.

Si observem el gràfic, apreciem que Xancó és el que més signes de puntuació utilitza, malgrat això, amb un 1'70% el que més punts utilitza és Arabí, que segons el *Servei Lingüístic de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC)*:

El punt indica una pausa major i s'hauria de posar al final d'una frase, entre les hores i minuts i per separar el número d'ordre del títol de l'apartat que introdueix. Tanmateix no posarem punt després dels signes d'interrogació i exclamació, al final dels títols i subtítols ni en les datacions.

Pel que fa a la coma i d'acord amb el *Servei Lingüístic de la UOC*:

Mai no posarem una coma entre subjecte i verb i complement, fora que hi hagi un incís. Sempre posarem una coma per separar els elements d'una enumeració, fora que hi hagi les conjuncions *i*, o *ni*. També l'usarem davant i darrere d'un incís, també abans i després d'un vocatiu, per indicar l'elisió d'un verb, quan s'ha canviat de lloc un element de la frase i amb locucions com *per tant*, *en canvi*, *és a dir*.

On més comes apareixen és en la de Xancó, atès que canvia l'ordre de les oracions i separa els elements, per tant ha d'utilitzar més comes, això ho veiem a l'exemple següent: “Quan tenia sis anys, vaig veure una vegada un magnífic dibuix en un llibre sobre la Selva Verge que es deia «Histories viscudes»”.

Així, observem que Xancó empra tant la coma com el punt, encara que és el que més comes usa. Igualment, Casasses i Arabí tendeixen a emprar el punt, tot i que Arabí usa el punt més que la resta. En definitiva, tot i que empen els signes de puntuació més o menys amb la mateixa freqüència, cadascú puntua de manera diferent, atès que Xancó

tendeix a col·locar comes per separar elements i canviar l'ordre, mentre que Arabí i Casasses ho fan amb menys freqüència i normalment per separar connectors textuais.

Respecte als dos punts, que s'empren per indicar una enumeració o un exemple, apreciem que Xancó és el que més els empra, seguit d'Arabí. En aquest exemple s'observa que Xancó i Arabí els empren, mentre Casasses no ho fa:

Xancó	“L'anomena per exemple: «l'asteroide 3251»”
Casasses	“Per exemple l'anomena «l'asteroide 325»”
Arabí	“L'anomena per exemple: «l'asteroide 3251»”

Trobem una dissimilitud significativa amb l'ús del punt i coma, atès que no apareix en la traducció d'Arabí i en la de Casasses només apareix 0'002%. Aleshores, el que més l'utilitza és Xancó, amb un total de 0'06%. D'acord amb *el Servei Lingüístic de la UOC*:

Quan hi ha comes i s'ha de fer una separació més important, però que no arriba a punt, o quan la relació entre una frase i una altra és més allunyada que la que expressaria una coma, però no tant com la que indicaria un punt. Utilitzarem punt i coma per a separar elements d'una enumeració –que habitualment se separen amb comes– quan ja hi ha comes dins de cada element. En aquest cas, abans de l'element final, precedit per les conjuncions *i, o, ni*, s'hi sol posar una coma.

A continuació, observem un exemple on tots tres presenten una puntuació diferent:

Xancó	“Això no ho és, un xai; és un marrà.” “No el dibuixaré pas; és un dibuix massa complicat per a mi”
Casasses	“No és cap be, és un marrà” “No dibuixaré pas l'avió, és un dibuix massa complicat per a mi
Arabí	“Això no és un corder, és un moltó.” “No dibuixaré el meu avió, és un dibuix massa complicat per a mi”

Com veiem Arabí i Casasses utilitzen comes on Xancó usa punt i coma. Igualment, en la traducció apreciem que Arabí tendeix a usar el punt en compte del punt i coma. En canvi, Casasses utilitza comes en el seu lloc, és per això que presenta més comes que Arabí.

Quant al guió llarg, trobem que tots fan el mateix ús, atès que l'usen per marcar la intervenció d'un locutor en una conversa. Tampoc destaca l'ús dels punts suspensius, vist que tots tres els empren per deixar una oració inacabada. Per acabar, cal dir que no es destaca cap dissimilitud pel que fa a l'ús dels parèntesis.

3.4 VERBS

En aquest gràfic observem tota la informació referent als verbs, també apareix la freqüència amb què usen el verb més emprat, per Xancó el verb *ser* i per Arabí i Casasses, el verb *anar*.

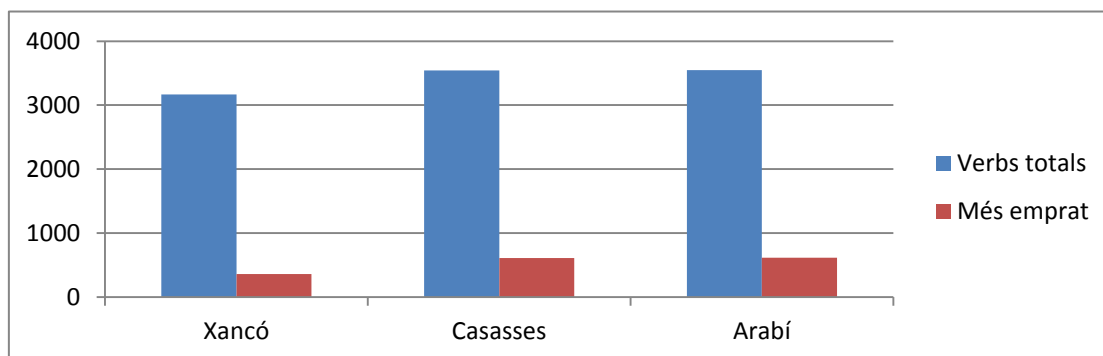

Figura 4 Gràfic comparatiu de les xifres dels verbs totals i els verbs més emprats

Observem que Arabí empra més que la resta els verbs. Hi ha una dissemblança significativa entre la columna d'Arabí i Xancó, ja que en la traducció d'Arabí apareix un 2'09% més verbs que en la de Xancó. Per consegüent, si observem els gràfics dels verbs i dels signes de puntuació podem relacionar la mancança de verbs amb l'ús de comes de Xancó, vist que Arabí té l'21% i Xancó l'80%, una diferència del 0'7%.

El verb que Casasses i Arabí empren amb més freqüència és el verb *anar*, tots dos gairebé l'empren amb la mateixa freqüència. En contrapartida, Xancó presenta un lèxic més variat i empra altres verbs. Per altra banda, el verb més emprat per Xancó és el verb *ser*, que només l'usa la meitat de vegades que els altres dos.

Segons Josep Lacreu en el *Manual de l'Estàndard Oral (1990:189)*, existeixen diversos doblats verbals:

Hi ha alguns verbs que presenten una duplictat verbal a partir de les diferenciacions estrictament morfològiques o fonètiques. En alguns casos, normativament s'admet aquesta doble forma, com ara en *matinar i matinejar agostejar i agostar*, etc. En tots aquests casos, en què els parells de mots no tenen cap matís semàntic diferencial, la normativa estableix preferència a favor d'un dels mots basant-se en la tradició literària o en l'extensió d'ús de cada variant.

Un d'ells és *dormir* i *adormir*, segons Lacreu (1990:191), "*dormir* té ús transitiu, és a dir, va sempre sense complement directe; mentre que *adormir* és transitiu o pronominal". Si observem les traduccions, ens adonem que Xancó no fa la distinció, mentre que Casasses i Arabí sí que la fan:

Xancó	“La primera nit vaig dormir damunt la sorra, a mil milles de tota terra habitada.” “Quan l’apaga és com si fes dormir l’estel o la flor.”
Casasses	“La primera nit, doncs, em vaig adormir a la sorra a mil milles de cap terra habitada.” “Quan apaga el fanal, fa adormir la flor o l’estrella.” “El que m’agrada, a la vida, és dormir.”
Arabí	“La primera nit em vaig adormir sobre l’arena a mil milles de qualsevol lloc habitat.” “Tenia la resta del dia per descansar i la resta de la nit per dormir.”

Baixar i abaixar d’acord amb Lacreu (1990:190):

El verb *baixar* pot ser intransitiu, i en aquest cas significar “anar de dalt a baix o bé passar a un nivell inferior. En canvi, serà transitiu en el sentit de recórrer baixant i en el de portar alguna cosa a un nivell inferior. El verb *abaixar* per contra, és sempre transitiu o pronominal, i significa fer descendir a un nivell més baix, a un grau inferior d’intensitat.

Xancó i Arabí no fan distinció entre *baixar* i *abaixar*, ja que com podem veure en el exemple següent ambdós utilitzen *baixar* quan és transitiu, per tant, hauria d’aparèixer abaixar els ulls i no baixar-los. Conseqüentment, de tots tres l’únic que fa aquesta distinció és Casasses:

Xancó	“Vull baixar! Llavors jo també vaig baixar els ulls cap al peu de la paret, i vaig fer un bot!”
Arabí	“Vull tornar a baixar! Aleshores vaig baixar els ulls cap al peu del mur, i vaig fer un salt!”
Casasses	“Vull baixar! Aleshores jo també vaig abaixar els ulls cap al peu de la paret i vaig fer un bot!”

També apareix el doblet *semblar* i *assemblar*, que d’acord amb Lacreu (1990:193): “s’utilitza *assemblar* quan es conjuga pronominalment”. En aquest cas, tots tres fan la distinció:

Xancó	“Quan trobava una persona gran que en semblava una mica espavilada...” “Totes les gallines s’assemblen i tots els homes s’assemblen.”
Casasses	“Totes les gallines s’assemblen, i tots els homes s’assemblen.” “L’avaria em començava a semblar molt greu.”
Arabí	“Quan en trobava una que em semblava un poc lúcida...” “S’assemblaven totes a la seua flor.”

L’últim doblet que apareix és *nomenar* i *anomenar*, que segons Lacreu (1990:192), *nomenar* és “designar algú per a un càrrec” i *anomenar* és “esmentar algú o alguna cosa pel seu nom”. Seguidament, veiem que Xancó fa aquesta diferenciació, mentre que Casasses i Arabí en compte d’utilitzar el verb *nomenar* utilitzen el verb *fer*. I encara més, tots tres utilitzen el verb *anomenar* per posar un nom:

Xancó	“Et nomeno el meu ambaixador” “L’anomena per exemple: «l’asteroide 3251».”
Casasses	“Et faig ambaixador!” “Per exemple l’anomena «l’asteroide 3251».”
Arabí	“Et faig ambaixador!” “L’anomena, per exemple: «l’asteroide 325».”

En referència als verbs, diferenciem dos tipus de verbs els transitius i intransitius, encara que moltes vegades es produeix un procés de transformació dels

verbs intransitius en transitius i al revés. No apareixen gaires verbs transitivitzats i intransitivitzats, i normalment n'han fet un ús correcte, amb tot sempre hi ha alguna excepció.

El verb *atrevir-se* segons Lacreu (1990:205): “És un verb transitivitzat que no es pot utilitzar acompanyat de la preposició *amb*”. És per això que no han utilitzat aquest verb amb la preposició, perquè és una estructura calcada del castellà, tots tres han traduït la mateixa oració de la mateixa manera: “Es va atrevir a sol·licitar una gràcia al rei”.

Pel que fa al verb *complir*, veiem en els *Serveis i recursos lingüístics de la Universitat Politècnica de Catalunya* que pot ser transitiu o intransitiu:

Quan sigui intransitiu podrà anar acompanyat de la preposició *amb*, ja que té el significat de fer el propi deure, les pròpies obligacions. Tanmateix, serà transitiu quan no vaja seguit de cap preposició, i s'usarà quan vulgui dir executar completament una cosa.

En els exemples següents, podem veure que cap traductor ha fet ús d'aquest verb seguit de cap preposició:

Xancó	”Cal que mantinguis la teva promesa.”
Casasses	“Has de complir la promesa que em vas fer.”
Arabí	“Has de complir la teua promesa.”

A més, en aquesta oració veiem una altra dissemblança, ja que Casasses i Arabí utilitzen la perífrasi d'obligació *haver més infinitiu* i Xancó la perífrasi *caldre que i un subjuntiu*, ambdues construccions segons el *Llibre d'Estil de la Universitat Pompeu Fabra* (2005) són correctes:

En registres formals, l'obligació i la necessitat només poden expressar-se amb el mode imperatiu de tots els verbs, amb les perífrasis verbals *haver de + infinitiu*, *haver-se de + infinitiu*, *ser necessari fer falta*, i amb el verb *caldre*, que tant pot anar seguit d'un infinitiu com de *que + subjuntiu*. Convé aclarir que en el cas de la perífrasi *haver de + infinitiu* la primera persona del singular tant pot ser *he* com *haig*.

També trobem un verb intransitivitzat, el verb *continuar*, atès que aquest verb segons els *Serveis i recursos lingüístics de la Universitat Politècnica de Catalunya* vol dir “Prosseguir allò que s'està fent” i és incorrecte acompanyar-lo amb la preposició “amb”, perquè és un verb transitiu i no un intransitiu. Com podem apreciar en els següents exemples, Arabí i Casasses no l'acompanyen d'aquesta preposició, Xancó directament no fa ús del verb:

Xancó	“[...] pensava el petit príncep durant el viatge.”
Arabí	“[...] va pensar el príncep xiquet mentre continuava avant el seu viatge.”
Casasses	“[...] es va dir el petit príncep mentre continuava el viatge més enllà.”

El verb *necessitar* és intransitiu, però el transformem en transitiu. D'acord amb *els Serveis i Recursos Lingüístics de la Universitat Politècnica de Catalunya*, “és un verb intransitivitzat i que per tant, no és s’ha d’acompanyar de la preposició *de*”. Tots l’han usat correctament, i així podem comprovar-ho en els exemples següents:

Xancó	“Una vegada hi havia un petit príncep que vivia en un planeta amb prou feines més gran que ell, i que necessitava un amic...”
Casasses	“Vaig necessitar molt de temps per entendre d'on venia.”
Arabí	“Necessite un corder.”

Un altre verb intransitivitzat segons Lacreu (1990:206) és el verb *descuidar*, que no cal que vaja seguit de preposició *de*. En els exemples que hi ha a continuació, veiem que Xancó usa el verb seguit de la preposició, Casasses fa tot el contrari i Arabí empra en el seu lloc uns altres verbs:

Xancó	“Pot ser que una nit s'hagi descuidat de la campana de vidre o bé el xai hagi sortit sense fer soroll, durant la nit...” “Em vaig descuidar d'afegir la corretja de couro al morrió que vaig dibuixar per al petit príncep!”
Casasses	“Un vespre es deu haver descuidat la campana de vidre [...]”
Arabí	“Em vaig oblidar d'afegir-hi la corretja de cuir!”

Com ja hem vist, hi ha verbs intransitivitzats i transitivitzats, però també hi ha que són pronominalitzats no pronominalitzats, els quals malauradament no podré comprovar per falta d’espai.

3.5 NOMBRES

En aquest gràfic, podem apreciar el total de substantius que els traductors han emprat, així com la freqüència del substantiu més usat.

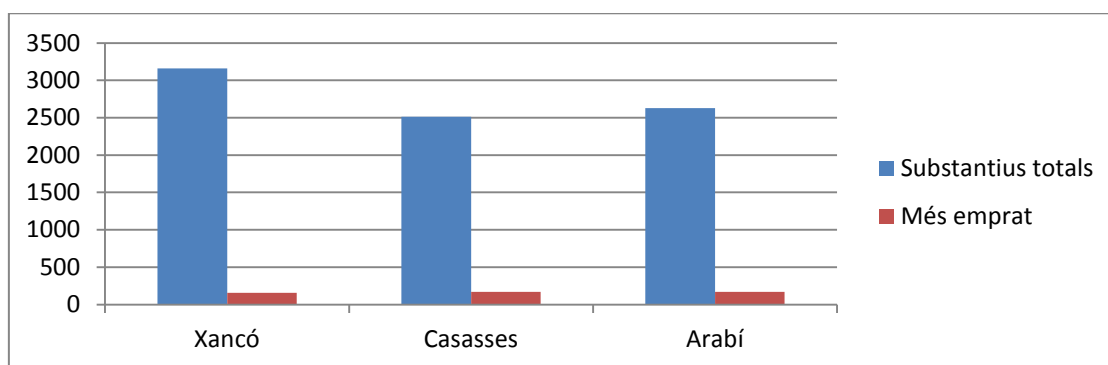

Figura 5 Gràfic comparatiu de les xifres dels noms totals i la freqüència del més emprat.

En aquest gràfic, podem apreciar el total de substantius que els traductors han emprat, així com la freqüència del substantiu més usat.

Si observem el gràfic amb deteniment, veiem que la traducció que més substantius conté és la de Xancó, amb una diferència prou gran respecte a la resta. En concret Xancó els utilitza un 4'17% més que Arabí i un 5'21% més que Casasses, cosa que és una dissimilitud prou notable. Xancó ha emprat més substantius per traduir un mot, també substantivitzats mentre que la resta ha decidit verbalitzar, és per això que hem vist en l'apartat anterior que és el que menys verbs empra.

Si comparem el gràfic de verbs i el de substantius, apreciem que amb una dissemblança del 0'07% Xancó usa més verbs que substantius, tot i que és el que menys verbs empra. Tanmateix, Arabí i Casasses presenten una diferència molt més significativa, ja que Arabí té un 6'64% més de substantius que verbs i Casasses, per la seva part un 7'37%.

En tots tres el substantiu que més cops es repeteix és *príncep*, que forma part del nom propi del personatge principal, en la variant oriental “Petit Princep” (Xancó i Casasses) o “Princep Xiquet” en la variant occidental (Arabí). Un altre aspecte interessant és que Arabí empra més vegades que la resta aquest substantiu, atès que és el que menys pronoms usa, per tant repeteix més el nom propi d'aquest personatge. Caldria apuntar que Arabí i Casasses, segons hem vist anteriorment, empen més substantius que Xancó, perquè aquest empra més pronoms i en conseqüència les relacions de cohesió del text les articula a partir d'aquesta categoria gramatical.

3.6 ADVERBIS

En el gràfic següent, apareix la informació que fa referència a als adverbis.

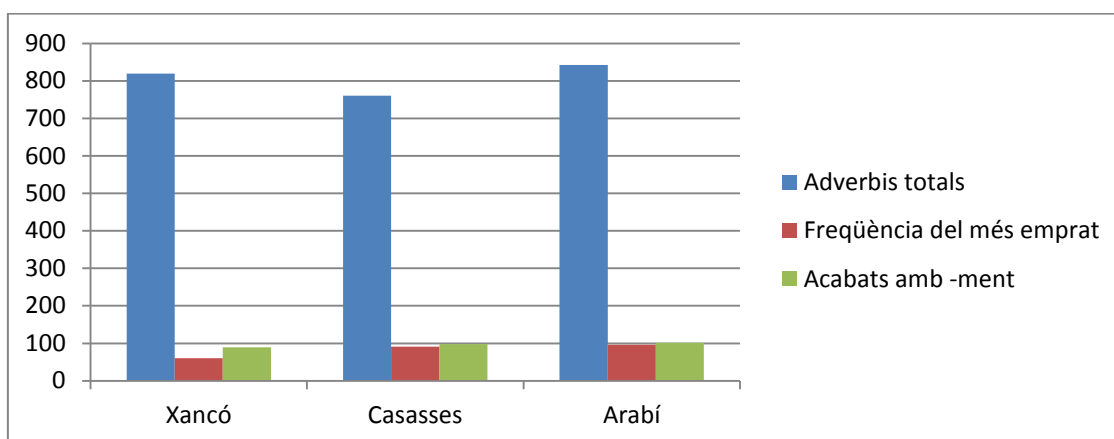

Figura 6 Gràfic comparatiu de les xifres dels adverbis totals, la freqüència dels més emprats i els acabats en -ment

Amb una ullada, observen la diferència que hi ha respecte a l'ús d'adverbis, i com la columna d'Arabí es distingeix de la resta. L'estil d'Arabí està ple d'adverbis, modificant els verbs, adjectius i altres adverbis. I encara més, poden fer de complements circumstancials i realitzar la funció de modificadors oracionals quan afecten tota la frase. En concret, Arabí empra un 6'09% d'adverbis, un 0'08% més que Xancó i un 0'66% més que Casasses.

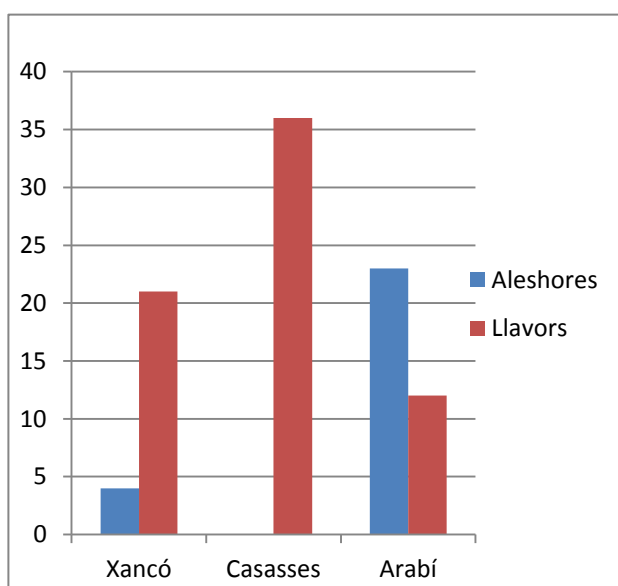
L'adverbi que més vegades apareix en totes les traduccions és l'adverbi de quantitat *molt*. En la traducció on més vegades apareix és en la d'Arabí, amb un 0'94%, la de Casasses un 0'65% i la de Xancó un 0'44%.

He pogut comprovar que Arabí empra un 0'73% adverbis acabats amb *-ment*, Xancó un 0'65% i Casasses un 0'70%, així el que menys n'abusa és Xancó. Segons *el Llibre d'Estil de la Universitat Pompeu Fabra*:

Els adverbis acabats en *-ment* es formen a partir de la forma femenina d'adjectius i participis, de la qual conserven l'accentuació. Quan coincideixen dos o més adverbis acabats en *-ment* cal escriure'ls tots sencers, sense suprimir-ne la terminació en cap cas i no cal abusar d'aquests.

Si observem l'ús i les xifres dels adverbis *aleshores* i *llavors*, trobem una diferència significativa. En referència a l'ús d'*aleshores* i *llavors*, Lacreu (1990:262) diu:

La forma *entonces* és un castellanisme que cal bandejar completament de qualsevol modalitat de l'estàndard. En l'expressió literària, els substitutius més habituals són *aleshores* i *llavors*. Si bé aquest últim és viu en altres regions del domini lingüístic, la forma *aleshores* –tot i que té un caràcter estrictament literari– sembla haver adquirit una major difusió entre els valencians cultes, i, d'altra banda, sembla també que el seu significat s'assimila intuïtivament amb més facilitat que el de *llavors*.

Xancó tendeix a utilitzar *llavors* en compte d'*aleshores*, Casasses només utilitza *aleshores* i Arabí els utilitza gairebé indistintament, cosa que és estrany perquè utilitza la variant occidental en el text, però empra *llavors* que sol usar-se més en la variant oriental.

Figura 7 Gràfic comparatiu de les xifres de l'ús d'*aleshores* i *llavors*.

Tot seguit, trobem un exemple on Casasses i Arabí utilitzen l'adverbi *aleshores* i Xancó *llavors*:

Xancó “*Llavors* no els parlava ni de serps boes, ni de selves verges, ni d'estels.”
Casasses “*Aleshores* ja no li parlava ni de boes, ni de selves verges, ni d'estrelles.”
Arabí “*Aleshores* no li parlava ni de boes, ni de selves verges, ni d'estels”

Segons Lacreu (1990), només Casasses fa un ús adequat d'aquests adverbis, perquè utilitza *aleshores*.

Si comptem les vegades que utilitzen aquests adverbis, ens adonem que Xancó és el que menys els usa, ja que els utilitza un 0'18%, mentre que Arabí un 0'25% i Casasses un 0'26%.

Aquí trobem un altre exemple, on Xancó i Arabí usen *llavors*, en canvi Casasses segueix utilitzant *aleshores*:

Xancó “Si un infant, *llavors*, ve cap a vosaltres, si riu, si té els cabells d'or, si no contesta quan se li pregunta, endevinareu que és ell.”
Casasses “Si *aleshores* un nen se us acosta, si us riu, si té els cabells d'or, si no respon quan li feu preguntes, ja endevinareu qui és.”
Arabí “Si *llavors* un xiquet ve cap a vosaltres, si riu, si té els cabells daurats, si no contesta quan li pregunteu, endevinareu qui és.”

3.7 ADJECTIUS

En aquest gràfic veiem que no hi ha diferències destacables pel que fa als adjectius, ja que els tres empren gairebé la mateixa xifra. On veiem una dissemblança major és en la columna de l'adjectiu més emprat. De fet, Arabí i Xancó tenen la mateixa xifra, mentre que Casasses té al voltant d'un 5'48% més.

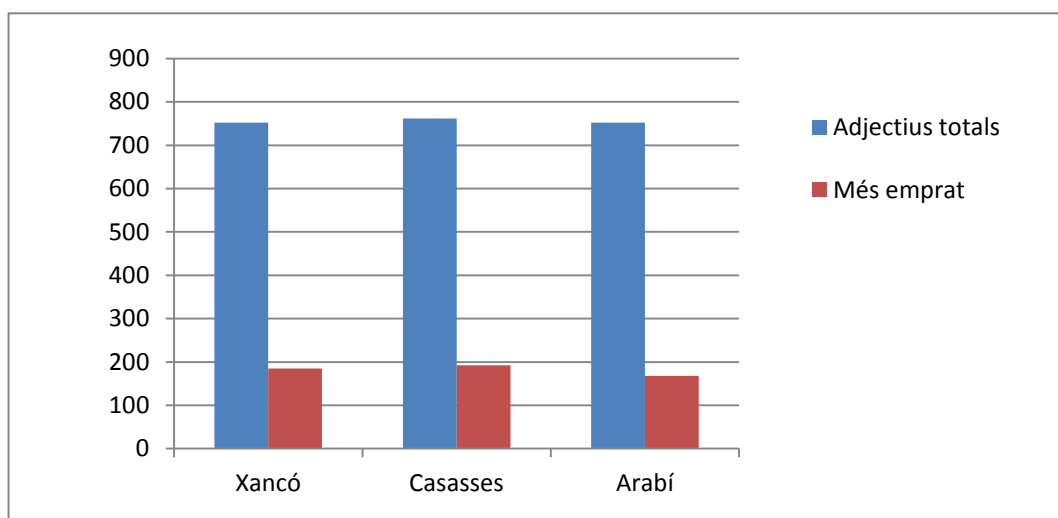

Figura 8 Gràfic comparatiu amb les xifres dels adjectius totals i la freqüència del més emprat.

Casasses i Xancó usen l'adjectiu *petit*, que forma part del nom propi del personatge principal, però Casasses és el que més vegades l'empra amb un 0'01% més. Arabí només usa un 1'21% l'adjectiu que més apareix en la seva traducció, vist que no repeteix sempre el nom complet del personatge principal, per això empra un 1'23% el substantiu *Príncep*, que és el substantiu que més usa, tal com hem vist en el gràfic dels substantius.

Un adjectiu en què apreciem la dissimilitud entre dialectes és *menut*, que empra Arabí (variant occidental) i *petit*, que utilitzen Xancó i Casasses (variant oriental).

D'altra banda, si comparem el gràfic de preposicions i el d'adjectius, ens adonem que Casasses és el que menys usa la preposició *de* i els substantius, en canvi utilitza més adjectius. Conseqüentment, fa més ús d'adjectius en lloc de complements de nom. Tanmateix, Xancó i Arabí empen més substantius i per tant, aquesta preposició apareix amb més freqüència en les seues traduccions. Caldria recordar que la traducció de Xancó presenta un nombre molt més elevat de substantius que la d'Arabí, que usa més verbs.

3.8 DETERMINANTS

A continuació, tenim el gràfic dels determinants, on s'explica tota la informació que hi fa referència.

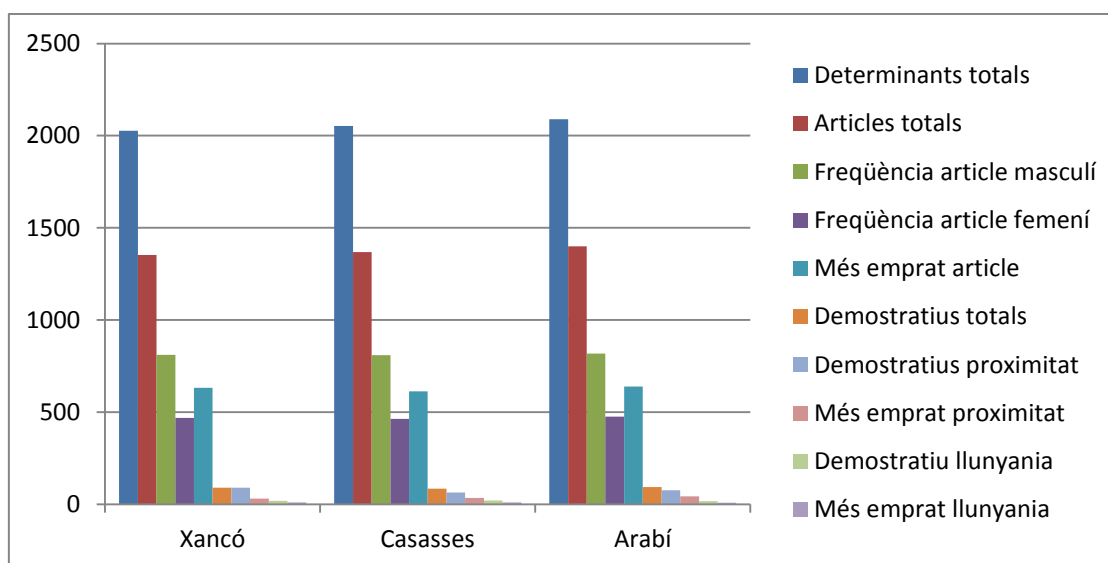

Figura 9 Gràfic comparatiu de les xifres dels determinants totals, articles i la freqüència d'ús de l'article femení i masculí, de l'article més emprat, demostratius, demostratius de proximitat i llunyania i la freqüència dels més emprats.

En aquest gràfic, podem apreciar la diferència que hi ha respecte a l'ús dels determinants. Arabí és el que més els empra, i el que menys, Xancó, atès que Arabí els utilitza un 0'19% més que Xancó.

L'article masculí apareix una mitjana del 5'88% i l'article que més es repeteix en totes les traduccions és *el*, article definit masculí singular, amb una mitjana de 4'54%. Tanmateix, l'article femení apareix amb una freqüència mitjana de 3'40%. Aleshores, concloem que és tracta de tres textos on predominen els substantius i adjectius masculins.

La columna dels demostratius de proximitat és més alta que la dels de llunyania, ja que hi ha una mitjana del 0'55% de demostratius de proximitat i del 0'14% de llunyania. En concret, el demostratiu de proximitat que més s'empra és *aquest*, en masculí, que de fet, és el més usat per Arabí amb un 0'31%. El demostratiu de llunyania que més apareix és *aquell*, en masculí i el traductor que més vegades l'utilitza és Xancó, amb un 0'73%.

Pel que fa als demostratius, d'acord amb Lacreu (1990:106):

En valencià, col·loquialment només es fan servir les variants *este, eixe i aquell*. [...] En l'ús literari actual, però, aquestes formes han estat bandejades en favor d'*aquest, aqueix i aquell*. Que tenen un gran pes en la tradició literària i són, a més, les que perduren en la major part del domini lingüístic”.

Pel que fa a les formes neutres, Casasses i Xancó fan servir aquestes últimes. A més, segons Lacreu (1990:108):

En l'ús espontani, només s'utilitzen dos graus de referència: el de proximitat i llunyania, les formes *aquest i aquell*. En el sistema valencià per contra, regeix una diferenciació ternària: *este, eixe i aquell*.

Per això trobem que Arabí usa el demostratiu femení *eixa* en la seva traducció.

3.9 PRONOMS

A continuació, apareix el gràfic dels pronoms emprats en les traduccions. En aquest, hi trobem que les xifres de pronoms totals de Xancó i Casasses són les més elevades. Així i tot, el que més pronoms empra és Casasses, que com ja havia comentat, empra menys substantius, ja que els utilitza un 0'54% més que Arabí, que és el que menys n'empra.

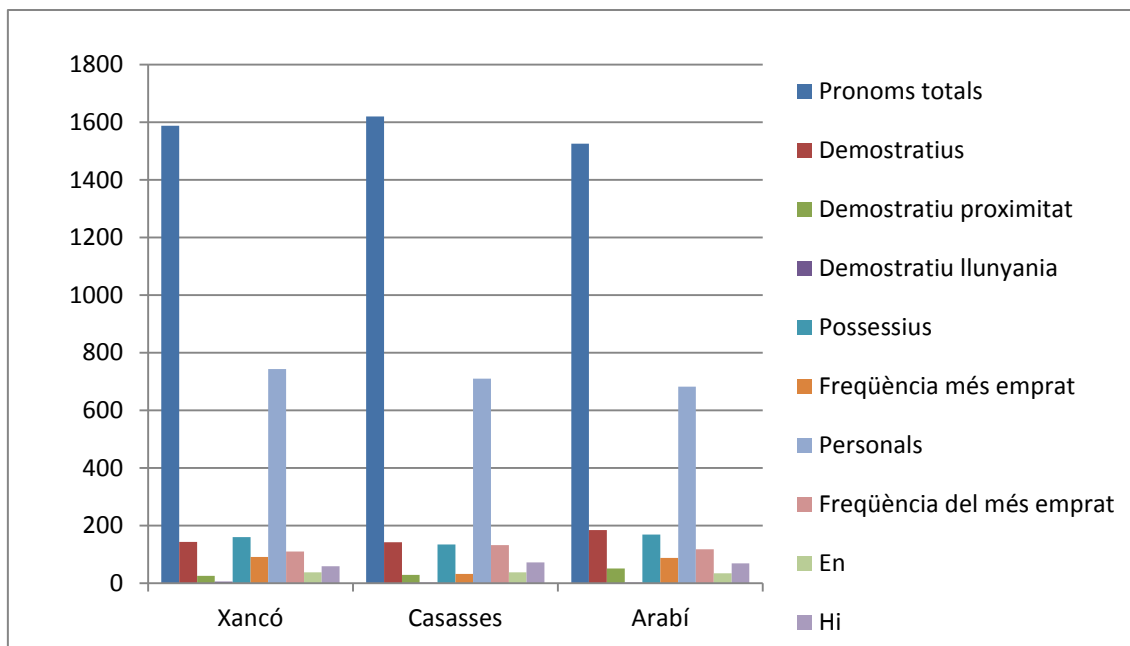

Figura 10 Gràfic comparatiu de les xifres de pronoms totals, demostratius i la freqüència del més emprat, els demostratius de proximitat i llunyania i la freqüència dels més emprats i per últim els pronoms *en* i *hi*.

Pel que fa als pronoms demostratius, s'observa que Arabí és el que més n'usa. A més, el pronom de proximitat més emprat pels tres és *això* i on més apareix és en la traducció d'Arabí. Amb tot, el pronom de llunyania més emprat per Xancó i Casasses és *allò*, mentre que Arabí empra *aquell*, no és un fet recalable perquè aquest apareix un 0'03% més en la traducció de Xancó.

Respecte als possessius, Xancó els empra al voltant d'un 0'16% més que la resta. El més emprat per Arabí i Xancó és el possessiu *meu*, mentre que el més emprat per Casasses és la forma femenina i és el que menys l'utilitza.

Com ja he dit en diverses ocasions, caldria remarcar que Casasses i Xancó usen la variant oriental, això ho veiem en els possessius *seva* i *teva*, mentre que Arabí empra la variant valenciana *seua* i *teua*. A més, Xancó els anteposa: "el meu país" i "el teu país", Casasses els posposa: "casa meva" i "casa teva" i Arabí usa els àtons: "ma casa", "ta casa", molt emprats en poesia i refranys.

On més pronoms personals apareixen és en la traducció de Xancó, atès que presenta un 0'92% més que la traducció que menys n'usa, la d'Arabí. En les tres traduccions el que més es repeteix és *em*, pronom personal feble amb forma reforçada que s'empra per substituir el complement directe i indirecte, i on més vegades apareix és en la de Casasses amb un 0'94%.

D'acord amb *Diccionari Pràctic i Complementari* (DICPC: 2007) el pronom *hi*:

Representa complements preposicionals o circumstancials introduïts mitjançant qualsevol preposició que no sigui *de*. *Hi* es refereix a un atribut en una oració que tingui un verb com: tornar-se, quedar-se, romandre, presentar-se i altres de similars. També acompanya el verb *haver* quan aquest s'empra com a impersonal amb els significats d'existència o d'ocurrència. Acompanya els verbs de sentit, quan aquests són emprats com a intransitius.

Pel que fa a aquest pronom, on més s'empra és en la traducció de Casasses, encara que tampoc s'observa una diferència gran respecte als altres dos.

Tots tres usen per igual i amb quasi la mateixa freqüència el pronom *en*, que segons la *Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya* (XTEC):

S'usa per substituir el complement directe indeterminat o precedit de numeral, quantitatiu, o indefinit, el complement circumstancial introduït per *de* (excepte si és de manera), el complement predicatiu introduït per *de* i els verbs fer-se, dir-se, elegir i nomenar, el complement de règim verbal introduït per *de*, emfasització de l'atribut i del predicatiu, i per últim el complement del nom del complement directe.

3.10 PREPOSICIONS

En el gràfic següent, podem observar les diferències que hi ha respecte a l'ús de preposicions.

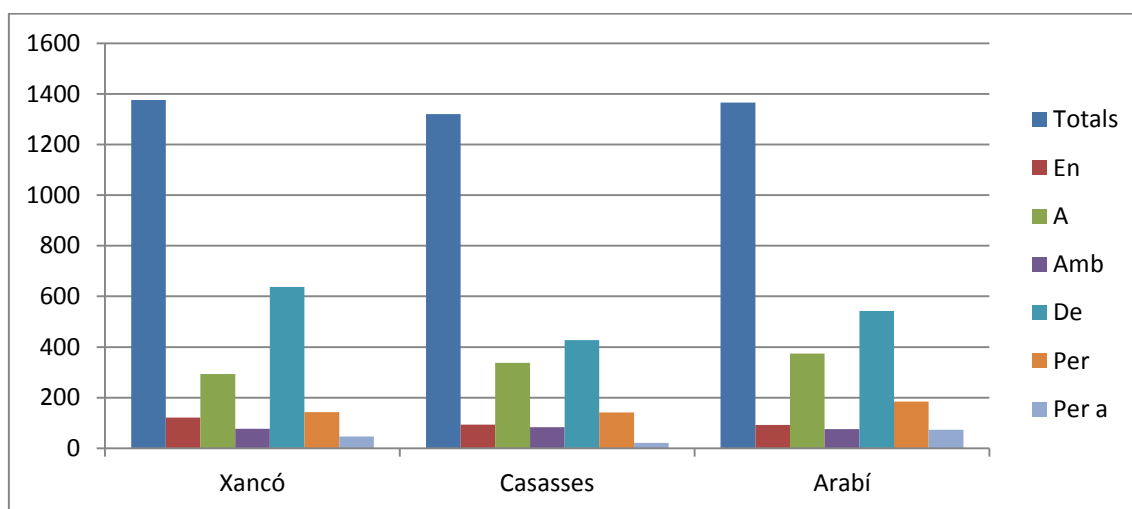

Figura 11 Gràfic comparatiu de les xifres de les preposicions totals i les preposicions *en*, *a*, *amb*, *de*, *per* i *per a*.

No hi ha una dissemblança rellevant, vist que el que més preposicions empra és Xancó, amb un 0'22% més que Arabí i un 0'65% més que Casasses. On s'aprecia una dissemblança notable, és en l'ús de les preposicions *a* i *en*, ja que Arabí i Casasses són els que més usen la preposició *a*, mentre que Xancó empra més *en*. De fet, si comparem les columnes d'aquestes preposicions, Casasses i Arabí presenten una diferència significativa, mentre que les de Xancó són més o menys iguals. Segons *la Gramàtica*

Zero (2011:34): “s'utilitzarà la preposició *a* davant l'article determinat i noms propis de lloc, usarem *en* a la resta de casos”.

La preposició *amb* apareix més vegades en la de Casasses, encara que gairebé tots tres fan el mateix ús. La preposició *amb* d'acord amb Lacreu (1990:287):

Indica instrument, procediment o la manera amb què es fa una cosa. A més, pot tindre un matís condicional o concessiu. És incorrecte l'ús d'aquesta preposició davant un infinitiu.

La preposició *de* apareix més vegades en la de Xancó, vist que l'utilitzà més vegades com a complement de nom i empra més construccions i verbs que la duen. Aquí veiem un exemple on Xancó l'empra i Casasses no ho fa:

Xancó “...i me'n vaig sortir, de fer el meu primer dibuix amb un llapis de color.”
Casasses “...i, per la meva banda, amb un llapis de color, vaig fer el meu primer dibuix.”

Cap dels tres deixa aquesta preposició davant cap infinitiu, ni l'usa per expressar una quantitat indeterminada, tampoc l'usen com un condicional.

Pel que fa a l'ús de *per* i *per a*, la Gramàtica *Zero* (2011:77) diu:

Usarem *per*, quan sigui una acció intencionada, és a dir, verbs de moviment, verbs d'esforç, verbs d'acció intencionada implícita i expressions discursives. Tanmateix, emprem *per a* davant acció no intencionada com verbs d'acció no voluntària, *per a* no depenent de vern en forma personal, sinó substantiu, adjectiu, participi, pronom, adverbi seguit de *per a*.

Com podem observar en el gràfic, Arabí és el que més vegades empra totes dues, així i tot usa molt més *per*. Xancó i Casasses usen el mateix nombre de vegades *per*, però Casasses empra la meitat de vegades que Xancó el *per a*, així veiem que Casasses es decanta per l'ús de *per* davant els infinitius.

3.11 DIVERGÈNCIES LÈXIQUES

Pel que fa a les divergències lèxiques, es detecta que Xancó i Arabí utilitzen la paraula “homenet” per parlar del Petit Príncep, segons el *Diccionari Normatiu* de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (DAVL: 2011), aquest substantiu vol dir “Xiquet que fa coses d'home, que sembla un home”. Tanmateix, aquest no apareix en el *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC: 2007), però sí que ho fa en l'*Enciclopèdia Catalana* (2011), ja que apareix la mateixa definició que en el *DAVL*. Tot seguit, trobem uns exemples on apareix el que abans he explicat:

Xancó “Però el meu homenet no semblava pas que anés perdut, ni mort de cansament, ni mort de gana...”
Arabí “Em vaig fregar els ulls, m'hi vaig fixar bé i vaig veure un homenet totalment extraordinari...”

Xancó intenta apropar les dues variants i fa una traducció per a tot el territori de parla catalana, mentre que Arabí utilitza la variant occidental pròpia de la Comunitat Valenciana.

Pel que fa als altres substantius que apareixen per designar al Petit Príncep, Casasses i Xancó utilitzen la variant oriental amb el mot “Noi”, que d’acord amb el *DIEC*, vol dir “Persona jove, especialment no arribada a la pubertat.”. Seguidament trobem uns exemples on apareix aquest substantiu:

Casasses “És clar. I si ets bon *noi*, també et donaré una corda per lligar-lo durant el dia.”
Xancó “Per ara tu només ets per a mi un *noi* semblant a d’altres cent mil nois.”

Casasses utilitza altres mots com “nen” que segons el *DIEC* vol dir “Persona que està en els primers anys de la vida”, i “joenet” que és el diminutiu de “jove”, que d’acord amb el *DIEC* vol dir “De poca edat, que està en la seva joventut”. Tanmateix, Xancó utilitza el diminutiu de “noiet” que prové de la paraula “noi”. Arabí que utilitza la variant occidental, fa ús de la paraula “xiquet”, que segons el *DAVL* vol dir “Persona que està en la infància, que té pocs anys”.

Tots tres traductors utilitzen una paraula diferent per al fill de l’ovella fins a l’edat d’un any, Casasses utilitza la paraula “be” que segons el *DIEC* és o un anyell o una ovella, Xancó utilitza el mot “xai” que el *DIEC* el defineix com “anyell”, i per últim, Arabí fa ús de “corder”, que el *DAVL* el defineix com “Cria de l’ovella que no passa d’un any” i el *DIEC* com “anyell”. Així, tots tres han utilitzat una paraula diferent per designar el fill d’una ovella quan encara és petit, però utilitzen la paraula que més s’adequa a la variant que utilitzen. Xancó i Casasses fan ús de la mateixa paraula, “Marrà”, que segons el *DIEC* és el mascle de l’ovella, mentre que Arabí usa “moltó” que el *DAVL* el defineix com “marrà”, el mascle de l’ovella. Uns exemples on podem observar aquesta dissemblança serien:

Xancó “Això no ho és, un xai; és un marrà”
Casasses “Ja ho veus... no és cap be, és un marrà.”
Arabí “Te n’adones?... això no és cap corder, és un moltó.”

Xancó i Casasses utilitzen el mot “guineu”, que el *DIEC* el defineix com “Mamífer carnívor de la família dels cànids, d’uns 60 centímetres de llarg, musell estret, orelles dretes, peus curts, cua llarga i grossa i pelatge rogenc”, mentre que Arabí utilitza “Rabosa”, que el *DAVL* defineix com:

Mamífer carnívor, d'uns seixanta centímetres de llarg, d'orelles i morro punxeguts, de cua llarga i espessa, cap triangular, cos esvelt i pelatge rogenc, de costums crepusculars i nocturns.

Tots tres empenen una paraula diferent per anomenar els infants, Arabí utilitza “xiquets”, que el *DAVL* defineix com “Persona que està en la infància, que té pocs anys”, en canvi, Xancó usa “quitxalla”, que d'acord amb el *DIEC* és sinònim de “mainada”, és a dir, “Conjunt de criatures, d'infants”. Per últim, en la traducció de Casasses apareix un substantiu que pertany a la variant oriental “nens”, que segons el *DIEC* es tracta de “Persona que està en els primers anys de la vida”. Així en les seues traduccions observem:

Xancó	“És carregós per a la <i>quitxalla</i> d'haver-los d'estar donant explicacions contínuament.”
Casasses	“i per als nens és molt pesat haver-los de donar sempre explicacions i mes explicacions.”
Arabí	“...i resulta cansat per als <i>xiquets</i> estar sempre donant-los explicacions.”

4. CONCLUSIONS

Amb aquest treball, he volgut fer una anàlisi dels models de llengua emprats en tres traduccions de l'obra d'Antoine de Saint-Exupéry, *Le Petit Prince*. D'aquesta forma he revisat, d'una banda, la fidelitat a la normativa i, d'una altra, el component dialectal de les traduccions, atès que aquest llibre ha estat traduït seguint dues varietats dialectals diferents, l'oriental i l'occidental de la llengua catalana.

Per portar-lo a terme voldria subratllar l'esforç que ha estat l'aprenentatge de programes que, fins ara, desconeixia totalment o parcial, com ara *Freeling*, *Reemplaza* i *Word Access*. A més, he conegut la tasca del grup d'investigació COVALT del Departament de Traducció, la feina del qual m'ha semblat molt interessant. M'agradaria dir que estic molt contenta perquè s'ha deixat llibertat a l'hora d'escollir el tema del treball, ja que d'aquesta manera he pogut realitzar un treball d'investigació, cosa que no havia fet fins ara.

La conclusió general que he tret en aquest projecte ha estat sobretot la de confirmar que no existeix una traducció única, que n'hi ha milers de possibles. Cada traducció té un estil, perquè cada traductor en té un, cosa que el fa únic. Actualment, la normativa es renova de manera constant i a poc a poc aclareix alguns aspectes que encara no ho estaven, com ara l'ús de *per i per a*, o les preposicions *en i a*.

Pel que fa a les conclusions particulars del treball direm que existeix una distinció clara de determinades categories gramaticals, com ara en l'ús d'adjectius, substantius, preposicions, etc. En primer lloc, observem aquesta distinció en l'ús dels signes de puntuació i els connectors. Així, el fet que la traducció de Xancó n'usi més de tots dos, ens indica que estem davant d'un estil més senzill i cohesionat. Com a contrapartida, utilitza menys paraules. És el cas contrari de la traducció de Casasses que empra menys signes de puntuació i connectors i, al seu torn, utilitza més paraules. Precisament, en el cas dels signes de puntuació, hi ha una dada sorprenent, parlo de l'ús del punt i coma. Mentre que en les traduccions de Casasses i d'Arabí tendeixen a usar el punt, en la traducció realitzada per Xancó apareix el punt i coma que resulta inexistent en les anteriors.

Un altre fet important en el model de llengua emprada en aquestes traduccions és l'ús de les conjuncions tant coordinades com subordinades. Així, constatem que mentre que la traducció de Xancó es decanta per les subordinades, la de Casasses o fa per les coordinades.

La tendència a l'ús dels substantius en contraposició a l'ús preferent de verbs és una altra dada que detectem en aquestes traduccions. Així, la de Xancó tendeix a l'ús de substantius, mentre que Arabí es decanta per la verbalització. Certament, aquesta dicotomia no sempre es produeix, ja que si bé la traducció de Casasses empra menys substantius, utilitza més pronoms com a recurs per establir la cohesió lèxica del text, tot el contrari que Xancó.

Ara bé, aquesta relació dels substantius amb altres categories gramaticals, no acaba en aquest punt, ja que aquell que més adjectius empra, empra també més substantius en forma de complement del nom. Així, la traducció de Xancó empra pocs adjectius, atès que utilitza més complements de nom, i en conseqüència també més preposicions com la preposició *de*. Això és el contrari del que passa amb la traducció de Casasses, on més adjectius hi trobem i menys preposicions.

En el cas dels possessius, hi ha una diferència sorprenent, ja que tots tres els usen de manera diferent. Mentre que Xancó els anteposa, Casasses els posposa i Arabí els usa de manera àtona. A més, també observem el component dialectal de les traduccions en la forma dels possessius, atès que mentre Casasses i Xancó usen “seva i teva”, Arabí fa ús de “seua i teua”.

Pel que fa als doblats verbals, també observem una distinció, atès que moltes vegades no s'usen de manera correcta. També apareixen verbs que han sigut transformats a transitius o intransitius, que també tots tres han utilitzat correctament. Trobem una altra dissemblança significativa, en l'ús de les perífrasis d'obligació, vist que Xancó usa *caldre que més subjuntiu*, i en contrapartida, Arabí i Casasses empen la perífrasi d'obligació *haver de més infinitiu*.

Per una banda, si parlem de preposicions, observem que hi ha una diferència notable respecte a l'ús d'*en i a* i les preposicions *per i per a*. Xancó tendeix a l'ús de la preposició *en*, però no observem una dissimilitud molt gran respecte a l'ús de la preposició *a*. Com a contrapartida, Arabí i Casasses tendeixen a l'ús de la preposició *a*, i al seu torn, trobem una dissemblança major entre les columnes d'aquestes preposicions. Per altra banda, en referència a l'ús de *per i per a*, Arabí tendeix a l'ús de *per*, això és el contrari del que passa amb les traduccions de Xancó i Casasses, atès que tots dos tendeixen a l'ús de *per a*.

En referència als determinants, en la traducció d'Arabí és on més n'apareixen, i on menys en la de Xancó. Certament, es tracta d'unes traduccions on predominen els articles i substantius masculins, així com els determinats demostratius de proximitat sobre els de llunyania. De nou, observem una dissemblança pel que fa al component dialectal, atès que Arabí fa la diferenciació ternària i la resta, binària.

En referència a les diferències lèxiques, les dissimilituds normalment són dialectals, com també hem assenyalat al llarg del treball, i en general es limiten a formes molt concretes, com ara *menut, petit, etc.*

Per concloure aquest treball voldria dir que la seua realització ha estat molt enriquidora, ja que m'ha permès aplicar coneixements que he adquirit al llarg de la carrera i també assolir-ne de nous. Finalment, voldria afegir que, en acabar el grau, m'he plantejat la possibilitat de fer un màster d'investigació, atès que la vesant de recerca en traducció m'ha semblat molt captivant.

5. BIBLIOGRAFIA

AA.DD. (2014) El Principito [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014]
Disponible en: <http://www.elprincipito.com>

AA.DD. (Sense data) Petit Prince Collection [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://www.petit-prince-collection.com>

ABBY (2014) FINEREADER [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014]
Disponible en: <http://finereader.abby.com>

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA (2011) Diccionari normatiu valencià [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://www.avl.gva.es/dnv>

ASSOCIACIÓ D'ESCRITORA EN LLENGUA CATALANA (Sense data) Associació d'escriptora en llengua catalana [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://www.escriptors.cat>

DE SAINT-EXUPÉRY, A. (1983). El Petit Príncep. Barcelona: Editorial Laia

DE SAINT-EXUPÉRY, A. (2001) El petit príncep. Barcelona: Editorial Empúries

DE SAINT-EXUPÉRY, A. (2007) El príncep xiquet. Barcelona: Enturea Publicacions

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA (2013) Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya [En línia] [Consulta: 22 de setembre 2014]
Disponible en: <http://www.xtec.cat/web/guest/home>

ENCICLOPÈDIA CATALANA (sense data) Diccionari de la llengua catalana [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://www.diccionari.cat/>

FRANCESC, E. & MELIÀ, J. (2011) Gramàtica Zero. Valencia: Servei de Política Lingüística - Universitat de València

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2007) Diccionari de la Llengua Catalana [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://dlc.iec.cat/>

LACREU, J. (1990) Manual d'ús de l'Estàndard Oral. Valencia: Universitat de Valencia

OLIVER, J. & QUART, P. (sense data) Departament català, un bloc a XTECBlocs dedicat a la Llengua i la Literatura Catalana [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://blocs.xtec.cat/primeresoparets/el-petit-princep/>

OLIVERAS I DURAN, S. GÜELL I FIGUERAS, D. JUAN-MOMPÓ I ROVIRA, J. LLULL I MARTÍ, A. PLUJÀ I BANAL, A. PUIGDEMONT I CASAMAJÓ, J. SALOM I MIR, A. & TOSCA I AMELLA, M. (2007) Diccionari Pràctic i Complementari [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://www.dicpc.cat/>

PADRÓ, L. (2014) FREELING, An open source suite of language analyzers [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://www.lsi.upc.edu/~nlp/freeling>

SERVEI DE LENGÜES I TERMINOLOGIA DE LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA (2014) Llibre d'estil de la Universitat Politècnica de Catalunya [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://www.upc.edu/slt/recursos-redaccio/criteris-linguistics-upc>

SERVITJE I RIERA, A. (2005). Llibre d'Estil de la Universitat Pompeu Fabra [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: http://www.upf.edu/leupf/04quest/35_5.htm

UNIVERSITAT POMPEU FABRA (sense data) Servei d'Autoformació en la llengua Catalana [En línia] [Consulta: 21 de setembre 2014] Disponible en: <http://salc.upf.edu/gl/salc/3/32/324/3241/32416/tms06043.htm>